

Biuro praskie realizuje plan Kominternu

Na szlakach przemytu bibuły wywrotowej do Polski

Na wstępie krótkie przypomnienie. Nowy plan polityczny Kominternu, przewidujący utworzenie na przedpolu Sowietów „pasa obronnego”, złożonego z Rumunii, Polski, Estonii, Łotwy i Litwy, wyznacza specjalną rolę do spełnienia praskiemu biurowi Kominternu, które jest centralą propagandy wywrotowej dla krajów środkowej i południowej Europy.

GARNITUR BIURA PRASKIEGO

Biuro to po okresie wędrówki, po różnych krajach (Amsterdam, Kopenhaga, Zurich, Bazylea, Wiedeń), zorganizowane zostało ostatecznie w Pradze i po rocznym okresie prac przygotowawczych rozpoczęło w roku 1936 swą pracę.

Kierownikiem biura praskiego z ramienia Kominternu jest poseł do parlamentu czeskiego, **Klemens Gottwald**, który po objęciu tej funkcji powołany został na stanowisko 5-go obok Dymitrowa, Manuilewicza, Florina i Ercole sekretarza politycznego Kominternu. Zastępcą Gottwalda jest również poseł do parlamentu praskiego, **Sziroky**. Poza nimi w skład kierownictwa biura Kominternu w Pradze wchodzi: **Holzknecht**, **Prochniak** (komunista polski), **Krumow**, **Berent**, **Dopler**, **Akerman**, **Saul Henrykowski** (Amsterdam, — komunista niby to polski), **Weiskopf**, **Slanski**, **Krauz**, **Pieck**, **Drozd** i **Bielawski** (członek K.P.P.).

Oto cały garnitur biura praskiego.

Biuro praskie podzielone jest na szereg referatów dla poszczególnych partii komunistycznych. Istnieje więc: referat dla K.P.P., dla KPZU, dla KPZB, dla K.P. Rumunii, K.P. Bułgarii, Jugosławii i szereg innych.

Dla Komunistycznej Partii Polski ulokowanie biura Kominternu w Pradze, w bezpośrednim sąsiedztwie Polski, stwarza bardzo korzystne warunki dla pracy. Organ KPP „Nowy Przegląd” drukowany jest na terenie Czechosłowacji, cały sztab komunistów rzeckich polskich w osobach: Saula Amsterdama, Izaaka Szydłowskiego (pseudonim „Albert”), Stanisława Martensa, Adama Langego i innych — rezyduje w referacie polskim biura praskiego. Przez granicę polsko — czeską kwitnie przemysł bibuły wywrotowej i agitacyjnej. Biuro praskie zorganizowało w pasie nadgranicznym szereg t. zw. punktów przerzutowych, przeznaczonych dla przemytu bibuły.

PRZEMYT BIBUŁY

Punkty te znajdują się: w Morawskiej Ostrawie (poseł **August Klement**), w Karwinie (pos. **Śliwa**), w okręgu morawsko — śląskim (pos. **Sziroky** i **Klementis**) oraz na Słowacji wschodniej (pos. **Koszyk**).

Wymienieni w nawiasach kierownicy punktów przerzutowych spełniali oczywiście funkcje kierownicze w stosunku do całej

go zespołu pracowników, zaangażowanych dla tych celów.

Oddział przemytu bibuły, tak bowiem można nazwać tę gałąź akcji biura praskiego, dysponował całym szeregiem wyszkolonych fachowych pracowników. Oto nazwiska, które udało nam się uzyskać: **Bogocz Karol**, pseud. „Łojza”, zamieszkały w Karwinie, **Sabath Hugo**, Praga I, Vezenska Nr. 4, **Polaczek Franciszek**, Praga, Fochowa Nr. 87, **Polewnik Jan**, ślusarz, zamieszkały w Morawskiej Ostrawie, Strzelnicka Nr. 9, **Dwornik**, b. kolejarz czeski, zamieszkały w Cieszynie czeskim, ul. Stefaniaka Nr. 38, **Żona Dwornika**, **Kowarz Oskar**, zamieszkały w Swibicy koło Cieszyna, **Torun Jerzy**, zamieszkały w Końskiej, powiat Cieszyn Czeski, **Broncklik M.**, zamieszkały również w Końskiej, **Schein Bernard**, zam. w Morawskiej Ostrawie, ul. Kudlichowa, **Heszkowit Fryderyk**, zam. w Cieszynie, **Pajal Antoni**, zam. w Kuneczyżkach, kilku komunistów zamieszkałych w Niemieckiej Lutyni, a mianowicie: **Sobola Franciszek**, **Teicher Fryderyk** i jego **żona Hilda** oraz syn ich **Eryk**, **Kubica Rudolf**, **Richter Antoni** i **Richter Rudolf**.

SZLAKI PRZEMYTU

Cały ten personel zatrudniony był wyłącznie przy przemycaniu bibuły przez zieloną granicę, z góry ustalonymi szlakami. Naj-

większe ilości bibuły przemycano pod kierunkiem Karola Bogacza na trasie **Marklowice — Zebrzydowice**. Inne trasy przemytu prowadziły:

- 1) w okolicach Wisły przez górę **Stożek**,
- 2) przez **Cieszyn**,
- 3) w województwie **Stanisławowskim na linii Jasina — Worochta** przez górę **Kukuł** (bibuła dla K.P.Z.U.).
- 4) na linii **Żabie — Kosmacz — Berezów — Kołomyja** i
- 5) na linii **Skotarskie — Oporzec**.

Przemysł bibuły komunistycznej zajmuje w stosunku do innych gałęzi pracy biura praskiego swego rodzaju **pozycję kluczową**. Przytoczone nazwiska i szlaki przemytu wskazują, jak wiele staranności, uwagi i dokładności włożono w precyzyjne zmontowanie całego aparatu przemysłniczego, który w obecnym swoim stanie organizacyjnym zapewnia komunistom polskim swobodną dostawę materiału agitacyjnego.

Trudno oczywiście zorientować się i podać nawet w przybliżeniu cyfry, obrazujące ilość przywiezionej bibuły. W każdym razie przemysł z Czechosłowacji jest głównym źródłem dostaw materiału propagandowego dla K.P.P.

O innych gałęziach działalności biura praskiego w następnym artykule.

T. W.

Żydówka obraziła się

i oskarżyła kierowników Związku Polskiego

Sąd dał jej należytą odprawę

CHEŁM. Przed Sądem Grodzkim w Chełmie, odbył się ostatni proces z serii procesów b. lekarzy szpitala psychiatrycznego w Chełmie, w którym b. prymariuszka tegoż szpitala dr. Helena Renata Katz oskarżyła prezesa Związku Polskiego dr. Al. Szulca wiceprezesa Pawła Ciesielczuka i ówczesnego sekretarza Janusza Olesiejczuka o obrazę. Oskarżeni mieli się dopuścić tego wykroczenia przez podpisanie i za wyjątkiem dr. Szulca, wysłanie do szeregu osób w Chełmie odpisu uchwały nadzwyczajnego zebrania Zw. Polskiego wzywającej do bojkotu wszechstronnego oskarżycielki oraz dr. Ignacego Fuhrmana, dyrektora szpitala psychiatrycznego. Uchwała zapadła na skutek głośnych zajęć w szpitalu na jesień 1937 r.

W wyniku rozprawy na której

wezwał jeden świadek inż. Cudny Marian przewodniczący walnego zebrania Zw. Polskiego, sąd wydał wyrok uniewinniający oskarżonych. W motywach sąd wyjaśnił że wezwanie do bojkotu obywatela jest pod względem prawnym dopuszczalne. Nazwanie natomiast kogoś żydem, nie stanowi w sobie obrazy, choćby obrażony czuł się Polakiem a ze względu na pochodzenie i nastawienie uważany jest za żyda. Bronił apl. adw. Gągół z Warszawy.

Praktyki dla młodzieży w drobnych gospodarstwach rolnych

W celu praktycznego przygotowania absolwentów i absolwentek wyższych i średnich szkół rolniczych do zawodowej pracy na wsi w charakterze pracowników oświatowo — rolniczych, zorganizowane zostały przez Min. R. i R. R. praktyki w drobnych gospodarstwach oraz prowadzone są t. zw. okręgi ćwiczebne dla instruktorów.

Praktyki odbywają się w specjalnie wybranych do tego celu gospodarstwach i mają na celu zapoznanie się z warunkami zbytu i pracy drobnego rolnika.

Praktyki te są płatne, a mianowicie za swą pracę praktykant otrzymuje

muja od gospodarza wyżywienie i mieszkanie oraz od Min. R. i R. R. dodatek w wysokości 30 zł. miesięcznie. Jeżeli praktykodawca nie jest w stanie dać wyżywienia, zasiłek może być zwiększony do 70 zł. miesięcznie, z których praktykant zwraca gospodarzowi koszt wyżywienia.

Kandydaci przyjęci na okręgi ćwiczebne otrzymują zasiłek w kwocie 110 zł. miesięcznie. Kandydaci ubiegający się o uzyskanie praktyki, względnie o przyjęcie na okręgi ćwiczebne powinni składać podanie wraz z życiorysem oraz świadectwami szkolnymi i z odbytych praktyk do Min. R. i R. R. Seniorska 15.

Inni piszą:

Odpowiedź na mowy i rozmowy

(W) Nie znam jeszcze — pisząc te słowa — przebiegu manifestacji politycznych organizowanych przez Stronnictwo Ludowe podczas Zielonych Świąt w 180 powiatach Polski. Dla ilustracji politycznego tonu tych manifestacji niebawem znaczenie posiada charakterystyka sytuacji w Polsce skreślona w artykule „Czy nie możnaby spojrzeć głębiej” podpisanym wymownymi inicjałami W. W. — w ostatnim numerze „Zwrotu”.

Trzeba spojrzeć trzeźwo oczy dzisiejszej rzeczywistości — pisał p. W. W. — i oto jak ją charakteryzuje:

Mamy granice zupełnie otwarte. Obróbkę naszą stanowią: pierś polskiego żołnierza, świadomość polskiego obywatela i ich prawdziwe, ugruntowane do państwa przywiązanie. Mamy prawie tych samych sąsiadów, których miała Polska przedrozbiorowa. Różnica polega głównie na tym, że dzisiejsi są znacznie silniejsi i nieskonczenie bardziej niebezpieczni.

A dalej:

W jednym dniu i w jednej gazecie wyczytałem wiadomości: o wsi wołyńskiej, zalanej bolszewickimi plachtami na dzień i mają, o jednoczeniu się Niemców i meldowaniu o tym polskim władzom i o żądaniach „oswojonych Ukraińców”, rozbijających jedność i spójność państwa. Jeżeli się do tego dołączy kwestię żydowską, mniej dziś wyraźną, ale nie mniej niebezpieczną, to mimowolnie zjawia się pytanie, czy tego na raz nie za wiele? Czy w okresie nawet najsłabszych rządów ośmielono się wystąpić z podobnymi żądaniami? Czy to są czasy na gołędzinowskie ma newry?

W takiej chwili, pisał p. W. W., nie może wystarczać mowa katowicka, która nota bene w drodze z Katowic do Warszawy rozplynęła się w Ozonie.

W takiej chwili — czytamy:

Zamiast stworzyć sobie Boga prawdy i zasad, lepią bałwany ze sniegu, zamiast naturalnego pocho- du, wykonują lamane, codzienne tance, zamiast tworzyć opinie stają się statystami. Gdzie Rzym, gdzie Krym? Gdzie prawda, a gdzie fałsz? Gdzie targowisko, a gdzie zasady i idee?

Artykuł kończy się ponurą przepowiednią. gorzko zawiedzie się ten, kto chce prowadzić naród wbrew jego woli.

Wystarczy przypomnieć kongres krakowski, aby zdać sobie sprawę jak dalece ten właśnie głos jest miarodajnym wykładni-

kiem nastrojów panujących w Stronnictwie Ludowym. Cóż on oznacza? Nieprzejednane stanowisko wobec regimenu, ani jedno- go słowa o współdziałaniu ludow- ców z P. P. S., wreszcie, aby uniknąć gorzkiego zawodu wskazuje na konieczność zgrania rządu z „wola narodu” (czytaj nowe wy- bory).

Taki jest sens polityczny tych wywodów, taka odpowiedź na o- statnie mowy i rozmowy spalskie.

RÓŻNICA

„Mały Dziennik” omawia sprawę ostatnich smutnych wydarzeń na pielgrzymce jasnogórskiej. Czytamy tam:

„Nie zamierzamy polemizować z ujęciem i tendencyjnym przedstawieniem faktów — przez prasę lewicową — i prawicową, choć może warto byłoby nadmienić, że „Dziennik Ludowy” i „Robotnik” postąpili lojalnie — nazywając bójkę — bójką, niż „Warszawski Dziennik Narodowy”, który kryjąc wybrzyk swych adherentów, nazwał ową napad tchórzliwie i obłudnie „zlikwidowaniem nietaktów” wrogich mu ołdaniom narodowych które w przeciwnieństwie do członków stronnictwa — potraktowały pielgrzymkę w sposób polityczny”. Chodzi nam przede wszystkim o stwierdzenie faktu, że podobnie, jak ten, tak i wiele innych niepożądanych objawów — jest dziełem sfer poza pielgrzymkowych, nie mających z nią nic wspólnego. Tak wygląda prawda.

Ale mimo niej, a właściwie w o- parciu o nią ośmielamy się twierdzić, że istota, trzon, rdzeń pielgrzymki — jest całkowicie czysty. Że, aby właściwie ją ocenić, trzeba odrzucić zewnętrzności bolesne i ganiące, a wejrzeć głęboko w du- szę młodzieży.

Wreszcie konkluduje:

Warto tylko przypomnieć jedno: że spośród młodzieży akademickiej wyszedł wielki, katolicki ruch odrodzenia duchowego, ogarniający dziś cały naród i wiodący na- uczycieli, ziemian, kupców do stóp Jasnej Góry.

Głos „Małego Dziennika” reprezentującego jak wiadomo sferę kościelne przytaczamy nie gwoi pognebnienia tych, którzy zajęcia zorganizowali, lecz dla podkreślenia istotnej i głębokiej różnicy — często i starannie przemilczanej przez prasę socja- listyczną i t. zw. demokratyczną — jaka panuje między istotną treścią pielgrzymek, a incydentami, które wbrew wszystkiemu pozo- stają stale na marginesie wiel- kiego ruchu młodzieży.

Stowarzyszenie Dyrektorów Polskich Szkół Średnich

ZAWIADAMIA, ŻE EGZAMINY DO GIMNAZJUM I LICEUM odbywać się będą tylko w dwóch terminach, t. j. przed i po waka- cjach, zgodnie z wymaganiami władz szkolnych. W innych terminach poza podanymi niżej, egzaminy odbywać się nie będą. **EGZAMINY PISEMNE** do gimnazjum odbędą się 22 CZERWCA do liceum 23 CZERWCA r. b. o g. 9-jej rano. **BEZPOŚREDNIO PO PISEMNYCH** odbędą się egzaminy **USTNE**.

W szkołach żeńskich ogólnokształcących

LICEUM HUMANISTYCZNE	J. GAGATNICKIEJ I W. LANGE	Senatorska 28/30	Dyr. Zofia Herfurtowa
GIMNAZJUM	J. GAGATNICKIEJ	Senatorska 30, tel. 215-29	Dyr. Zofia Herfurtowa
LICEUM HUMANISTYCZNE I PRZYRODNICZE, GIMN. I SZKOŁA POWSZ.	HALINY GEPNERÓWNY	Moniuszki 8, t. 666-52	Dyr. Halina Gepnerówna
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	JADWIG MICHAŁSKIEJ	Chłodna 68, tel. 224-11	Dyr. Maria Uklejska
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	J. POPIELEWSKIEJ I J. ROSZKOWSKIEJ	Bagatela 15, t. 8-07-87	Kier. Jadwiga Michalska
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	JULII z JANKOWSKICH STATKOWSKIEJ	Nowogrodzka 58, tel. 9-94-98	Kier. Janina Roszkowska
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	STOW. SZKOLNEGO POD WEZW. ŚW. ZOFII	Marszałkowska 63, tel. 8-13-30	Dyr. Szczesna Łopatto
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	JANINY TYMIŃSKIEJ	Pl. Małachowskiego 2, tel. 6-82-51 i 6-84-64	Kier. M. Tyszkiewiczówna
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	IM. KRÓL. ANNY WAZOWNY	Kredytowa 2, tel. 5-27-07	Dyr. Józef Grabowski
LICEUM HUMANISTYCZNE I GIMNAZJUM	TOW. WSPÓŁPRACA	Miodowa 14, t. 2-56-15	Kier. Eugenia Chełmicka

W szkołach handlowych żeńskich

PRYWATNE ŻEŃSKIE LICEUM HANDLOWE	T. RACZKOWSKIEJ	Wspólna 41, tel. 9-27-40	Dyr. Stan. Pleniewicz
PRYWATNE ŻEŃSKIE GIMNAZJUM KUPIECKIE	STOWARZYSZENIA SZKÓŁ HANDLOWYCH	Praga, Szeroka 38, tel. 10-02-11	Dyr. A. May-Witakowska
JEDNOROCZNA SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA ADMINISTRACYJNO-HANDL.	ZGROM. KUPCÓW M. ST. WARSZAWY	Prosta 14, tel. 6-79-03, 6-12-92, tel. 5-01-66	Dyr. Marian Sekel
SZKOŁA HANDLOWA WIECZORNA			

W szkołach męskich ogólnokształcących

LICEUM HUMANISTYCZNE I MATEMATYCZNO-FIZYCZNE I GIMNAZJUM	TOW. SZKOŁY ŚREDNIEJ „COLLEGIUM”	Leszno 84, tel. 11-69-45	Dyr. Apolinary Rudnicki
LICEUM MATEM. - FIZ. I PRZYRODNICZE, GIMNAZJUM I SZK. POWSZ.	WŁ. GIZYCKIEGO	Puławska 113 (Wierzbno) tel. 4-22-99	Dyr. Władysław Giżycki
LICEUM HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	SW. STANISŁAWA KOSTKI	Traugutta 1, tel. 6-82-29	Dyr. Ks. R. Archutowski
LICEUM MATEM.-FIZYCZNE I HUM. GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	IM. TOMASZA NIKLEWSKIEGO	Złota 58, tel. 2-37-93	Kier. E. Ginter
LICEUM HUMANISTYCZNE I GIMNAZJUM	TOW. OŚWIATOWEGO „STUDIUM”	Grzybowska 60, tel. 5-33-68	Dyr. Zygmunt Niklewski
LICEUM MATEMATYCZNO-FIZYCZNE I HUMANISTYCZNE O USTROJU SEMESTRALNYM, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	P. W. ŚW. KAZIMIERZA ST. OŚW. „UNIA”	Pl. Trzech Krzyży 8, tel. 9-14-19	Kier. Czesław Zawadzki
LICEUM HUMANISTYCZNE I MATEMATYCZNO-FIZYCZNE GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	IM. TOW. JANA ZAMOYSKIEGO	Smolna 30, tel. 6-30-65, 6-49-68	Dyr. Dr. Tadeusz Klimowicz
LICEUM MATEMATYCZNO-FIZYCZNE, PRZYRODNICZE I HUMANISTYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA KOLEGIACYJNA	ZGROM. KUPCÓW M. ST. WARSZAWY	Prosta 14, tel. 6-12-92	Kier. Kazim. Elwertowski
LICEUM HUMANISTYCZNE I MATEMATYCZNO-FIZYCZNE, GIMNAZJUM I SZKOŁA POWSZECHNA	IM. ST. ZEROMSKIEGO	Marszałkowska 150, tel. 6-16-58	Dyr. Jan Koziński

W szkołach handlowych męskich

PRYWATNE MĘSKIE LICEUM HANDLOWE	MARII BERUTOWEJ	Senatorska 11, tel. 6-36-32	Dyr. Dr. Wojciech Tabor
LICEUM HANDLOWE MĘSKIE	KOM. EDUKACJI NARODOW.		
GIMNAZJUM KUPIECKIE			
JEDNOROCZNA SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO II STOPNIA	Zgromadzenia Kupców miasta stoł. Warszawy	Prosta 14, tel. 6-79-03, 6-12-92, tel. 5-01-66	Dyr. Alojzy Wójtowicz
INSTYTUT PRAKTYCZNEJ WIEDZY HANDL. IM. SEN. ST. G. BRUNA (WIECZORNY)			
JEDNOROCZNA SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO I STOPNIA			
SZKOŁA HANDLOWA WIECZORNA			Dyr. Marian Sekel